

Hjálp til sjálvhjálps

-Tað er okkara vón, at vit við okkara kunnleika til frálavinnu, kunnu verða við til at veita 'hjálps til sjálvhjálps' til føroyskar einstaklingar, virkir og føroyskt vinnulív sum heild siga teir báðir Suni á Dalbø og Rói Strøm, sum herfyri stovnaðu fyrirkununa „North Atlantic Provider“ og lótu upp skrivstovu í Havn.

JAN MÜLLER

Stutt fyrri jóll lat upp heldur óvanlig skrivstova í Havn. Tað eru teir báðir Suni á Dalbø og Rói Strøm, ið hava fleiri royndir innan oljuvinnu, ið hava tikið stigið til „North Atlantic Provider“, sum síðani føroyskar og útlendskar fyrirkur hava stovnað í felag. Endamálið við nýggju fyrirkuni, sum er sett á stovn við eini komandi føroyskari oljuvinnu fyrri eygað, er at kunna veita tænastur til serstakliga føroyskar fyrirkur og einstaklingar, sum ætla at virka í oljuvinnuni.

Suni á Dalbø sigur, at ein av teirra fyrstu uppgávum hevur verið at útvega teimum føroyingunum, sum í desember mánaði tóku prógv í oljubornging við tekniska skúlan í Havn, praktikpláss.

Tað hevur eynast teimum 12, sum í dag fáa prógvini handað av sjálvum undirvísingarmálaráðharranum, praktikpláss í Noregi. Hetta er tó ikki komið endaliga uppá pláss. Tað er eisini ein spurningur um figging.

Suni á Dalbø, sum seinastu árin hevur arbeitt við oljumálum fyrri Suðurvestursamtakið, sigur, at hann eisini í nýggju fyrirkuni fer at taka sær av uppgávum fyrri kommunurnar í hesum samtaki.

Uppgávurnar, sum liggja fyrri framman eru nógvur og fjølbroyttar, eitt nú verður arbeitt við at fáa samstarv við fyrirkur í Skotlandi eitt nú innan supplykidi.

Ein av uppgávum, sum nýggja fyrirkun hjóðar sær at taka sær av er at útvega føroyingum tjans við útlendskum oljuskipum. Hetta er tað arbeidd, sum ALS fyrri nøkrum árum síðani fór undir. Nú hava teir hjá North Atlantic Provider eitt ávíst samstarv við ALS, at tá fyrirsurningar eru frá føroyingum um arbeidd við útlendskum oljuskipum, so taka m.a. teir sær av hesum.

-Vit vilja uppá longri sikt royna at fáa fastar avtalur við ávíst reidari, soleiðis at hetta kann koma í eina meira fasta legu sigur Suni á Dalbø.

Rói Strøm, sum bæði er skipsforari og hevur royndir frá bæði oljuskipum og oljupallum, stendur fyrri hesum partinum av arbeiddinum hjá fyrirkuni.

Føroyskar/útlendskar loysnir

Nú roynt verður at útvega føroyingar til arbeiddsuppgávur í eini komandi oljuleiting hevur verið frammi í orðskiftinum í hvønn mun oljuleitingini fara at brúka føroyska arbeiddsmegi, í hvønn mun hetta er eitt ynski frá føroyskari síðu og síðani í hvønn mun vit hava fólkini til tær ávístu arbeiddsuppgávurnar. Vit spurdu Suna á Dalbø, hvørja viðmerking hann hevur til hetta!

-Um vit ikki skaffa loysnir og kompetent fólk og vísa oljuvinnuni á orsökir til at brúka føroyska arbeiddsmegi, so verða alt útlendskar loysnir. Tað er eingin loyna, at eitt oljufelag, sum vil arbeidda í føroyska økinum av strategiskum orsökum hevur áhuga í at vísa goodwill yvirfyri føroyingum og hava vit so útbygvið fólk, sum kann taka sær av uppgávum á jøvnum fotti við aðrar, so er tað rimuliga innlýsandi, at hetta verður gongdin.

Suni á Dalbø visir á, at fingur hesir fyrstu føroyingar, sum hava gingið á borisbeiði í Føroyum, ikki praktikiðina við og tað steðgaði har, so hava útlendska felogini grundgevingar fyrri ikki at brúka føroyingar, nevnliga at føroyingar hava ikki praktisku royndirnar og tí verða teir noyddir til at brúka síni egnu fólk.

Suni á Dalbø heldur tað tí vera rætt av føroyingum at leggja dent á, at ynski okkara er, at føroyingar, sum hava neyðuga førleikan og royndirnar kunnu vera við til at manna eitt nú boripállarnar í einum leiti-skeiði. Tað eigur at bera til at hava føroyingar sum ein part av manningini.

-Tað einasta vit mugu vera varir við er seta prosent á slík ynski ella krøv, um tí tað ikki klárar at fylgja tí upp kortini.

Suni á Dalbø visir á, at vit mugu rokna við, at olju-

felogini í fyrsta lagi vilja koma við sínum egnum fólkum. -Rokna vit við goodwill frá teirra síðu uttan sjálvi at fyrirreika okkum til avbjóðingarnar, so hugsa vit skeivt. Og tað er netup her, at North Atlantic Provider kemur inn í myndina.

Suni á Dalbø sigur viðari, at fólk, sum ringja til teirra um at fáa arbeidd við eitt nú útlendskum seismikkskipum, gera hetta m.a. við tí fyrri eygað at kunna arbeidda í hesi vinnu, tá verulig gongd kemur á leitingina við Føroyar.

Tí er tað ein týðningarmikil partur av teirra arbeiddi at kunna vera við til at skaffa monnum royndirnar, soleiðis at vit hava fólkini tann dagin oljuvinnan tekur seg upp.

Lat okkum hyggja nærri at, hvat North Atlantic Provider annars stendur fyrri og hvørja uppgávur tað hevur sett sær fyrri at arbeidda við:

Hvat er North Atlantic Provider?

North Atlantic Provider er eitt partafelag, sum er skrásett og virkar í Føroyum; ognarar felagsins eru útlendskar og føroyskar fyrirkur. N.A.P. vil stímbra upp undir, at eitt komandi frálavirkeisemi ber í sær fleiri føroyskar arbeiddsmöguleikar eins og vinnuligan vokstur og vinnuligt margfeldni í bæði styri og longri framtíð. Hetta er samstundis eitt føroyskt politiskt aðalmál, ið eisini er staðfest í seinastu frágreiddingini frá oljuleiðingargarnevndini (1997).

Oljufelag, fakfólk, og persónar innan frálavinnuna annars, eru samd um, at fløgur skulu halast á einum minimum í leitingarfasuni. Í staðin skulu vit leggja áherslu á, at samskipa, tilrættaleggja og samstarva soleiðis, at vit fáa sum mest burtúr teimum aktivum vit ráða yvir í dag; hetta eru grundhugsjónir, ið fólkini aftanfyrri N.A.P. taka fullt undir við. Eingin føring er fyrri at vit kunnu fara í gongd við teimum fólkum,

virkeisemi og fasilitetum sum vit ráða yvir í dag. Tað er sjálvandi neyðugt við útlendskari hjálps til ymiskt serligt virkeisemi, men vinnu-meningin eigur, eftir okkara hugsan, at koma gjøgnum samstarvi innan føroyskt vinnulív tá ið hetta yvirhvørur er gjørligt; hetta fyrri at stímbra upp undir,

- at eitt komandi oljувirkseisemi kemur so nógvur og fjølbroyttum portum av føroyskum vinnulívi tilgøðar sum gjørligt,

- at føroysk luttøka í frálavinnuni kemur at byggja á ein smidligan bygnað, ið tekur hædd fyrri serføroyskum viðurskiftum (smáar fyrirkur o.s.fr.),

- at føroysk luttøka í frálavinnuni kann veita eina kappingarføra tænastu á altjóða støði.

Hvør er North Atlantic Provider?

Ábyrgdina fyrri dagliga leiðslu felagsins hevur Suni á Dalbø, stjóri. Utbygvingarliga hevur stjórin holla bakgrund við einum 'M.A. int.po./eco.' frá University of Leeds í Bretlandi og einum 'Cand.scient.soc.' frá Aalborg Universitet í Danmark.

Av altjóða arbeiddsroyndum kann stjórin m.a. vísa til starv á ST-høvudsborgini í New York, har hann starvaðist hjá 'Department for Policy Coordination and Sustainable Development' (deildin fyrri 'burðardygga menning'). Royndir frá tiliksum starvi kunnu sjálvsagt ikki yvirmerktast tá ið talan er um altjóða samstarv/virkeisemi av einhvørjum slag. Av arbeiddsroyndum, ið eru beinleiðis tengdar at oljuvinnu, kann stjórin vísa til starv sum oljuleiðing hjá Suður-Vestur Samtakinum, ið er samtak myndað av 9 ymiskum kommunum í Føroyum.

Rói Strøm er undirstjóri í felagnum. Undirstjóri er skipsforari av útbygving. Harafturat hevur hann tikið hópinn av skeiðum og prógv-

um beinleiðis tengd at frálavinnuni; hesi skeið og prógv eru tikin í Esbjerg og Aberdeen. Undirstjóri hevur starvast á boripalli hjá Mærsk, har hann hevði ábyrgdina av øllum tilfari ið fór av og kom á boripallin (Barge Master) Undirstjóri hevur somuleiðis starvast hjá BP og Asco í Aberdeen og Peterhead í Skotlandi, hadani hann hevur serligt innlit í innkeyp og logistikk síðuna av frálavinnuni (supply).

Samansetingin av hollari teoretiskari vitan og vinnuligum royndum skuldi borga fyrri, at dagliga leiðslan hjá 'North Atlantic Provider P/F' kann fáa grundhugsjón felagsins út í lívið, nevnliga at stímbra upp undir at føroyskt vinnulív verði rættari tilrættarlegging og samstarvi verður ført fyrri at veita eina kappingarføra tænastu til eina komandi frálavinnu.

Hvør er leikluturin hjá North Atlantic Provider?

Í endamálsorðingini hjá N.A.P. stendur, at felagið vil arbeidda við atliti til vinnuligt virkeisemi í sambandi við frálavinnu. Hendan orðing byggir á okkara samføring um, at tað principielt er skilagott at hugsa í mogleikum istaðin fyrri avmarkingum. Hinvegin eru teir eisini klárir yvir, at ein tilik orðing kann geva fólk eina kenslu av, at her hava vit ein typiskan 'Jack of all Trades', ið heldur seg fram at, hetta uttan mun til yrki ella førleika - hetta er als ikki veruleikan.

-Rætt er tað, at vit ætla at fáast við vinnuoki so ólík sum t.d. offshore-útbygvingar og reidari virkeisemi (offshore support), tann reyði tráðurin í øllum hesum er 'management-funktionin'. Utan mun til um vit fáast við bátar, virkir ella einstaklingar so er okkara leiklutur tann sami: 'Management'. North Atlantic Provider P/F eigur ikki aktivir so sum hollir, bátar, kranar, virkir o.s.fr., og hevur felagið heldur ongur ætl-

Suni á Dalbø, Rói Strøm og Unn Hansen manna North Atlantic Provider í dag Unn er útbygving eksportteknikari og virkar sum skriari í fyrirkuni Mynd Alvar Haraldsen

anir um tilfakar ognir. Á finum máli er 'intellectual properties' mogleiga tann besta vendingin fyrri at lýsa virkeisemið.

-Tað er okkara vón, siga teir báðir stigtakarnir til fyrirkuna, -at vit við okkara kunnleika til frálavinnu, kunnu verða við til at veita 'hjálps til sjálvhjálps' til føroyskar einstaklingar, virkir og føroyskt vinnulív sum heild. Konkret domi uppá tilikt virkeisemi er t.d. a) fáa einstaklingum mogleika til offshore-útbygving via samstarv millum føroyskar og útlendskar stovnar og fyrirkur, b) fáa føroyskum virkeisemi samband og/ ella avtalur við útlendsk virkir og felog, c) fáa føroyskum vinnulívi neyðuga vitan um kravdan (og egnan) førleika í sambandi við frálavinnu (gøðskustýring o.s.fr.)...

Samantikið vóna Suni á Dalbø og Rói Strøm at verða eitt amboð fyrri teirra ognarar og føroyskt vinnulív í heild við atliti til, at vit fáa ment okkum sum arbeiddsmegi og vinnulív við at gera nýtslu av teimum mogleikum og avbjóðingum sum ein frálavinnu gevur okkum; hetta til gagns fyrri føroyska samfelagið uttan mun til hvussu oljuvinnutíðingdin annars kemur at hylast (mogleikar eru t.d. eisini til staðar um tað ikki verður talan um oljuframleiðslu undir Føroyum).

